

Aktier som återbetalbara medel

Tolkning

Sådana aktier som det emitterande bolaget har förbundit sig att lösa in från tecknaren på dennes begäran betraktas enligt Finansinspektionens tolkning såsom återbetalbara medel enligt 1 kap. 5 och 6 § i kreditinstitutslagen (610/2014, nedan KIL) och såsom andra återbetalbara medel enligt artikel 4.1 första stycket i EU:s kapitalkravsförordning¹.

Motiveringar

I sitt tillsynsarbete har Finansinspektionen observerat att en återbetalningsförbindelse enligt beskrivningen ovan kan ingå i de aktieemissionsvillkor som finns på det emitterande bolagets webbplats. Aktieägaren kan också få rätt att kräva inlösen med stöd av en bestämmelse i bolagsordningen. Finansinspektionen har likaså observerat att det har varit vanligt att till sådana s.k. återbetalbara aktier koppla en kombination av andra egenskaper som är ägnade att stödja den ovannämnda tolkningen om aktie som i själva verket betraktas som skuld. Sådana egenskaper är framför allt aktiernas oöverlåtbarhet², jämnstora, regelbundna utdelningar³ och avsaknad av förvaltningsrättigheter, såsom rösträtt, som aktierna medför i bolaget.

Enligt artikel 4.1 första stycket i EU:s kapitalkravsförordning avses med kreditinstitut ett företag vars verksamhet består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel och att bevilja krediter för egen räkning. Enligt 1 kap. 5 § 1 mom. i KIL avses med kreditinstitutsverksamhet affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel samt i att erbjuda krediter eller annan finansiering för egen räkning.

Enligt 1 kap. 6 § i KIL avses med återbetalbara medel sådana medel som inlånats i affärsverksamhet. Begreppet "andra återbetalbara medel" definieras inte i EU-lagstiftningen. EU-domstolen har tagit ställning till begreppet "andra återbetalbara medel" i fall C-366/97⁴ i samband med en straffprocess och yttrat följande:

"Uttrycket "andra återbetalbara medel" ... avser inte enbart finansiella instrument som är av sådan karaktär att de skall återbetalas, utan även finansiella instrument som inte är av sådan karaktär men för vilka det har ingåtts ett avtal om återbetalning av de medel som betalats."

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

² Av oöverlåtbarheten kan följande att investeraren inte har möjlighet att få tillbaka sina medel på annat sätt än genom att bolaget löser in aktien.

³ Sådana utdelningar kan i själva verket betraktas som fast ränta.

⁴ Dom 11.2.1999, [EU:C:1999:71](#).

Enligt motiveringarna i kreditinstitutsdirektivet⁵ gäller följande:

*"I syfte att skydda sparmedel och för att skapa lika konkurrensvillkor mellan kreditinstitut, bör åtgärderna för att samordna tillsynen över kreditinstitut vara tillämpliga på samtliga kreditinstitut."*⁶

*"Åtgärderna bör därför ha en så omfattande räckvidd som möjligt och gälla alla institut vars verksamhet består av att ta emot återbetalbara medel från allmänheten, genom insättningar eller i annan form, såsom fortlöpande utgivning av obligationer och andra jämförbara värdepapper, samt att bevilja kredit för egen räkning."*⁷

Enligt kreditinstitutsdirektivet är syftet med direktivet och EU:s kapitalkravsförordning att säkerställa en tillräcklig solvens för bankerna.⁸ Kapitalkraven för banker ska sörja för att bankerna har en tillräcklig kapitalbas för att täcka riskerna. Det bör påpekas att dessa kapitalkrav inte gäller sådan utlåning som inte kräver koncession till exempel av den anledningen att långivaren inte finansierar utlåningen med återbetalbara medel från allmänheten.

Finansinspektionen anser vidare att tolkningen för sin del bidrar till att uppnå det övergripande målet med EU:s kapitalkravsförordning. Enligt förordningen är dess övergripande mål att uppmuntra ekonomiskt nyttig bankverksamhet som tjänar allmänintresset och avskräcka från ohållbar finansiell spekulation utan verkligt mervärde⁹.

Tillämpningsområde

Tolkningen tillämpas på bolag vilkas affärsverksamhet uppfyller villkoren för koncession i KIL också till övriga delar än i fråga om mottagande av återbetalbara medel.

Tillämpliga lagrum

Artikel 4.1 första stycket i EU:s kapitalkravsförordning.
1 kap. 5 § 1 mom., 1 kap. 6 § 1 mom., 2 kap. 1 §, 2 kap. 2 § 1 mom. I KIL.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

⁶Stycke 12 i ingressen i kreditinstitutsdirektivet.

⁷Stycke 14 i ingressen i kreditinstitutsdirektivet.

⁸Stycke 34 i ingressen i kreditinstitutsdirektivet.

⁹Stycke 32 i ingressen i EU:s kapitalkravsförordning.

Övergångstid

Tolkningen tillämpas inom två (2) månader från det att den publicerats på Finansinspektionens webbplats.

Andra juridiska aspekter

Enligt 2 kap. 2 § 1 mom. i KIL får inte någon annan än kreditinstitut bedriva affärsverksamhet som består i att från allmänheten ta emot återbetalbara medel på annat sätt än genom emission av värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012). Om tillåtna undantag från ovannämnda koncessionsplikt föreskrivs i 2 kap. 3 § i KIL.

Enligt 2 kap. 1 § i KIL får kreditinstitutsverksamhet inte bedrivas utan koncession enligt denna lag.

Bland annat bestämmelsen om koncessionsplikt för kreditinstitutsverksamhet i 2 kap. 1 § i KIL och bestämmelsen om kreditinstituts ensamrätt att ta emot återbetalbara medel i 2 kap. 2 § i KIL är enligt 20 kap. 1 § 2 mom. 1 punkten i KIL sådana bestämmelser och beslut enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) för vars försummelse en påföljdsavgift påförs.

Enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen ska påföljdsavgift påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i bland annat 20 kap. 1 § i KIL.

Enligt 21 kap. 2 § i KIL ska den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bedrivit kreditinstitutsverksamhet utan koncession enligt 2 kap. 1 § i KIL dömas till böter eller fängelse i högst ett år för *kreditinstitutsbrott*, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs på något annat ställe i lag.

I artikel 28 i EU:s kapitalkravsförordning föreskrivs om de kapitalinstrument som får räknas in i bankernas kärnprimärkapital. Finansinspektionens tolkning om återbetalbara medel påverkar inte tolkningen av detta lagrum. Bankerna ska i sin kapitaltäckningsanalys – och oberoende av denna tolkning – beakta bestämmelserna i artikel 28, såsom vad som föreskrivs i artikel 28.1 e, 28.1 f och 28.1 g om instrumentens karaktär av eviga värdepapper och om återbetalning och inlösen av instrument.

Upplýsingar:

Närmare upplýsingar lämnas av jurist Juho Kivi-Koskinen, telefon 09 183 52 60.